Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/VES/BcD/059/26
Názov predmetu	Európska identita a európske občianstvo
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Stela Olejárová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Aktívna účasť na prednáškach (maximálne 2 absencie). V priebehu semestra študent preukazuje aktívnu účasť na diskusii k preberaným témam a zapojenie sa do analýzy aktuálnych otázok spojených s európskou identitou a európskym občianstvom. Na konci kurzu študent prezentuje získané vedomosti formou písomného testu - teoretické otázky s vymedzením možností (odpovede A, B, C, D) a takisto vypracovaním záverečnej eseje na vybranú tému z oblasti európskej identity.
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56 %.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:

Vedomosti:
- porozumie konceptu európskej identity a jej vzťahu k národným identitám,
- pochopí historický vývoj a formovanie európskeho občianstva,
- získa poznatky o právach a povinnostiach vyplývajúcich z európskeho občianstva,
- prehľad o symboloch, hodnotách a kultúrnych základoch európskej integrácie,
- nadobudne vedomosti o formovaní európskej identity.

Zručnosti:
- dokáže kriticky analyzovať vzťah medzi národnou a európskou identitou,
- je schopný interpretovať výsledky výskumov verejnej mienky (napr: Eurobarometer) o európskej identite,
- vie identifikovať faktory posilňujúce a oslabujúce európsku identitu,

Profesijné kompetencie:
- vie aplikovať teoretické poznatky o európskej identite na aktuálne politické otázky,
- získa schopnosť analyzovať politiky EÚ zamerané na posilňovanie európskej súdržnosti,
- ovláda základné prístupy k skúmaniu kolektívnych identít v európskom kontexte.

Prenositeľné kompetencie:
- kritické a analytické myslenie,

• schopnosť diskutovať a argumentovať,
• koncepčné myslenie pri riešení komplexných otázok identity a príslušnosti,
• práca s odbornými textami, primárnymi dokumentmi a štatistickými údajmi,
• schopnosť reflektovať vlastnú identitu v širšom európskom kontexte,
• schopnosť prezentovať a obhajovať vlastné stanoviská,

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky identity a jej teoretické východiská. Pojem identita v spoločenských vedách. Teórie identity. Individuálna, kolektívna a sociálna identita. Dynamická povaha identity a jej formovanie v priebehu života.
2. Európska identita, vymedzenie pojmu a prístupy k jej definovaniu Konceptualizácia európskej identity. Deklarácia o európskej identite (1973). Občianska vs. kultúrna dimenzia európskej identity.
3. Historické korene a faktory formovania európskej identity.
4. Európske občianstvo, právny rámec a obsah. Vznik a vývoj inštitútu európskeho občianstva. Maastrichtská zmluva a jej význam. Práva a povinnosti občanov EÚ.
5. Vzťah národnej a európskej identity. Etnický vs. občiansky model národa. Komplementarita alebo konkurencia identít?
6. Symboly, hodnoty a kultúrny rozmer európskej identity.
7. Európska identita v kontexte rozširovania.
8. Špecifiká formovania európskej identity u mladých ľudí.
9. Európska identita etnických menšín a výzvy multikultúrnej Európy. Multikulturalizmus a jeho limity.
10. Krízy, euroskepticizmus a budúcnosť európskej identity.
11. Rola médií a politického diskurzu pri konštrukcii európskej identity
12. Teoretické prístupy k národnej a postnárodnej identite

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): výberový predmet, prednáška/seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2/0 týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

• ERIKSON, E. H. 1968. Identity: Youth and crisis. New York: W. W. Norton & Company, 1968. 336 s. ISBN 0393311449.
• ERIKSON, E. H. 1994. Identity and the life cycle. New York: W. W. Norton & Company, 1994. 192 s. ISBN 9780393285406.
• MARCIA, J. E. 1980. Identity in adolescence. In ADELSON, J. [eds]. Handbook of adolescent psychology. New York: Wiley, 1980. s. 159-187. ISBN 978-0471037934.
• BRUTER, M. 2003. On What Citizens Mean by Feeling "European": Perceptions of News, Symbols and Borderless. In Journal of Ethnic and Migration Studies. vol. 30, s. 21-39 doi: 10.1080/1369183032000170150.
• CHECKEL, J. T., & Katzenstein, P. J. 2009. European Identity. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 280 s. ISBN 978-0521709538.
• DELANTY, G. 1995. Inventing Europe: Idea, Identity, Reality. UK: Palgrave MacMillan, 1995. 187 s. ISBN 978-0312125691.
• SMITH, A. D. 1994. National Identity. Reprint edition. Harmondsworth: Penguin Books, 1994. 230 s. ISBN 9780140125658.
• WAECHTER, N., & SAMOILOVA, E., 2014. European Identity and its Relationship to National and Ethnic Identities among Younger and Older Members of Ethnic Minority Groups. In Slovak Journal of Political Sciences, ISSN 1335-9096. Vol. 14, 2014, No. 2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné (P, S): 48/P, 0/S
Samoštúdium: 120 hodín